

שיקום והעצמת תשתיות מורשת לאומית - תוכנית העבודה הראשונה לשנת 2011

הצעה להחלטה

מחליטים,

לאמץ את החלטת ועדת ההיגוי של התוכנית להעצמת תשתיות מורשת לאומית ("התוכנית") להכליל בתוכנית עבודתה לשנת 2011 את הנכסים והמיזמים הבאים:

א. נכסים ומיזמים בירושלים

1. **בית ש"י עגנון, ירושלים:** השלמת שיקום ושחזור בית ש"י עגנון, בסכום של כ- 0.65 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית שיוקצה להקמת תצוגת קבע (תוספת למימון שיקום ושחזור הבית ממקורות אחרים של כ- 4.35 מלש"ח);
2. **"לאסוף את השברים, לראות את הקולות", יד ושם, ירושלים:** השתתפות במיזם לתיעוד ושימור מורשת ניצולי השואה החיים בישראל וליצירת ארכיון במוסד יש ושם בירושלים, הכולל אוסף פריטים אישיים ועדויות מתקופת השואה, בסכום של כ- 1.5 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים בסכום של כ- 8.5 מלש"ח;
3. **שימור הארכיון המנדטורי של רשות העתיקות – מוזיאון רוקפלר, ירושלים:** דיגיטציה והנגשה לציבור של הארכיון המנדטורי של רשות העתיקות הממוקם במוזיאון רוקפלר בירושלים, בסכום של כ- 0.75 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים בסכום של כ- 0.75 מלש"ח;
4. **ארכיון רשות השידור – רוממה, ירושלים:** פיילוט לבניית תשתית להצלה והנגשה של ארכיון רשות השידור – רוממה, ירושלים, קיטלוג ודיגיטציה של חומרים נבחרים והנגשתם לציבור, בסכום של כ- 3 מלש"ח מתקציב התוכנית;

ב. נכסים ומיזמים נוספים:

1. **יודפת:** יצירת אתר מסודר של רשות הטבע והגנים – שימור, שיחזור, שילוט, הכוונה, המחשה ושיפור דרכים במתחם הקיים, והרחבת מתחמים ארכיאולוגיים נוספים, בסכום של כ- 2.5 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ- 2.5 מלש"ח;
2. **מודיעין עילית – אתר מורשת לציבור החרדי:** הכשרת האתר הארכיאולוגי בלב מודיעין עילית לביקורי קהל – שימור, שחזור, שילוט והמחשה, בסכום של כ- 4 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ- 1 מלש"ח;
3. **תוכנית אב למתחם מקוה ישראל:** הכנת תוכנית אב לשיקום, החייאה ושימור מקווה ישראל, בסכום של כ- 0.85 מיליון מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ- 0.95 מלש"ח;

4. **תיעוד דור המייסדים:** צילום, קטלוג וחשיפה של ראיונות עם דור המייסדים בתש"ח, בסכום של כ- 2 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית;
5. **תוכנית לאומית לניטור המגוון הביולוגי:** השתתפות בתוכנית הלאומית לניטור המגוון הביולוגי במערכות האקולוגיות בישראל והנגשתו לציבור, בסכום של כ- 1.5 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ- 3.5 מלש"ח;
6. **ביצוע מיזמים בהיקף תקציבי מצומצם:** אישור עקרוני לביצוע לפחות 100 מיזמים בהיקף של עד 50,000 ₪ למיזם, בסכום של כ- 5 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית;
7. **מערכות שימור אקלים וכיבוי אש בארכיונים:** התקנת מערכות שימור אקלים וכיבוי אש ב-10 ארכיונים שיבחרו, בסכום של כ- 2.5 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית.

ג. הקמת מערך מתנדבי מורשת לאומית - פיילוט

פיילוט להקמת מערך מתנדבי מורשת לאומית, שתכליתו שילוב מתנדבים באתרי מורשת בתחומי עבודה, הדרכה ומידע, בשילוב גורמים העוסקים בתחום, בסכום של כ- 0.75 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ- 0.25 מלש"ח;

הוצאת תוכנית העבודה לפועל מותנית בביצוע כל ההליכים וקבלת כל האישורים הנדרשים על-פי דין, וכפופה לעמידת המיזמים בכל הדרישות שייקבעו על ידי מנהל התוכנית ויתר הגורמים המוסמכים במשרד ראש הממשלה. ככל שיידרשו התאמות תקציביות של הסכומים המשוערים הנקובים לעיל, הן תאושרנה על-ידי ועדת ההיגוי של התוכנית.

דברי הסבר

רקע כללי

בהמשך להחלטת הממשלה מס' 1412 מיום 21.2.2010 שעניינה התוכנית להעצמת תשתיות מורשת לאומית ("החלטת הממשלה"; ו"התוכנית", בהתאמה); להחלטת ממשלה מס' 1655 מיום 09.05.2010 שעניינה שימור ושיחזור משכן נשיאי ישראל ההיסטורי בבית הספר המרכזי ללימודי ירושלים ("יד בן צבי"); להחלטת ממשלה מספר 2321 מיום 17.10.2010 בעניין שיקום והעצמת תשתיות מורשת לאומית במלואת 100 שנה להתיישבות הקיבוצית; ולהחלטת ועדת השרים תמר/1 מיום 21.12.2010 (החלטת ממשלה מספר 2954 מיום 9.3.2011) בעניין שיקום והעצמת תשתיות מורשת לאומית – תוכנית עבודה לשנת 2010, מצורפת לאישור הממשלה תוכנית העבודה הראשונה לשנת 2011.

ועדת ההיגוי הבינמשרדית ("ועדת ההיגוי"), אשר הוקמה בהתאם להחלטת הממשלה, ואשר בה מיוצגים כל משרדי הממשלה הרלוונטיים, אישרה בישיבתה מיום 17 במאי 2011, את הכללת הנכסים והמיזמים המנויים בהצעת ההחלטה זו.

מוצע כי הממשלה תאמץ את החלטת ועדת ההיגוי.

מנהל תוכנית מורשת נערך בימים אלו לגיבוש תוכנית אסטרטגית רב שנתית לתחום הנכסים המוחשיים שייכללו בתוכנית מורשת, ובהתאם לכך הנכסים והמיזמים המאושרים לביצוע בשלב זה הם, ככלל, כאלה שזמינים לביצוע מיידי, ואשר מעבר לכך קיימת דחיפות לביצוע העבודות בהם, בשל סכנת כליה ואובדן לנכס, או שהם נכסים נדירים וייחודיים, אשר לאור מאפייניהם סביר שיהוו חלק מכל תוכנית אסטרטגית עתידית. הנכסים והמיזמים המוחשיים המנויים בהצעת ההחלטה עונים כולם לתנאים האמורים. כל המיזמים נבחנו על-פי התבחינים שנקבעו על ידי ועדת ההיגוי כנדרש בהחלטת הממשלה.

חלק מהנכסים והמיזמים המנויים בהצעת ההחלטה ("לאסוף את השברים", מודיעין עילית, הארכיון המנדטורי, תיעוד דור המייסדים) לא נכללו ב"מתווה הפעולה לשיקום והעצמת המורשת הלאומית" (להלן – "המתווה"), שהוצג לממשלה בעת אישור החלטת הממשלה הנ"ל. בסעיף 7(ד) להחלטת הממשלה הובהר כי המתווה אינה מהווה תוכנית מחייבת וכי ועדת ההיגוי רשאית בכל עת להוסיף או לגרוע מן האמור במתווה. בישיבתה הראשונה של ועדת ההיגוי, ביום 15.8.2010, החליטה ועדת ההיגוי כי נכסים ומיזמים שאינם כלולים במתווה יובאו לאישור בוועדת השרים שהוקמה בהחלטת הממשלה או בממשלה, כפי שנעשה כעת.

הוצאת תוכנית העבודה לפועל מותנית בקבלת כל האישורים הנדרשים על-פי דין, ובכלל זה במקרים הרלוונטיים האישורים הנדרשים על פי חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 והתקנות מכוחו או חוקים רלוונטיים אחרים, וכפופה לעמידת המיזמים בכל הדרישות שייקבעו על ידי מנהל התוכנית והגורמים במשרד ראש הממשלה המוסמכים לאשר את ההתקשרויות ולהתקשר בהסכמים הנדרשים לביצוען.

ככל שיידרשו התאמות תקציביות של הסכומים המשוערים הנקובים בהצעת ההחלטה, הן תאושרנה על-ידי ועדת ההיגוי של התוכנית.

יצוין, כי המימון המקביל שקיים בחלק מן המיזמים יבוא הן ממקורות חוץ ממשלתיים והן ממקורות ממשלתיים אחרים, שאינם תקציב התוכנית.

בכוונת התוכנית לגייס כספים נוספים ממימון חוץ-ממשלתי למימוש המיזמים האמורים. ככל שיגויסו כספים נוספים כאמור, סכום הגיוס יופחת מסכום ההשתתפות של תקציב תוכנית מורשת.

נכסים ומיזמים בירושלים

בית ש"י עגנון, ירושלים: בית עגנון הוא אתר תרבות וחינוך המיוחד ליצירתו של הסופר ש"י עגנון. הבית שומר ושוקם על ידי עמותת בית עגנון בירושלים ונפתח מחדש לקהל בשנת 2009. בבית המחודש מוצגים תפציו האישיים של הסופר, חדר המגורים של המשפחה אשר נשתמר בשלמותו וחדר העבודה וספריית עגנון המרשימה והיחודית. עם זאת, ולמרות שנפתח הבית לקהל, לא נשלם פרויקט השיקום והשימור, ובבית חסרה תצוגת קבע. **מיזם תוכנית מורשת יקים את תצוגת קבע אשר תספר את תולדות חייו של הסופר ותעסוק ביצירתו הספרותית.** עלות שחזור ושיקום הבית כולו הינה 5 מלש"ח, מהם סכום של כ- 0.65 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית לתצוגת הקבע, שיועבר בנוסף למימון שהועבר ממקורות אחרים שמימן את השיפוץ עד כה בסך של כ- 4.35 מלש"ח.

"לאסוף את השברים, לראות את הקולות" – יד ושם, ירושלים – מיזם שמטרתו לתעד ולשמר את מורשתם של ניצולי השואה החיים בישראל, כחלק מן המורשת הלאומית וכחלק מן המחויבות היהודית לשמר לדורות את זיכרון השואה. כל התיעוד יישמר בארכיון יד ושם בירושלים, במקביל לשמירתו ברשת ארכיוני ישראל, המתוכננת לקום, והנגשתו לציבור הרחב. המיזם מורכב משני מבצעים לאומיים הקשורים זה בזה: "לאסוף את השברים": מבצע לאומי להצלת חומרים אישיים מתקופת השואה, ו"לראות את הקולות": מבצע לצילום עדויות של ניצולי השואה החיים בישראל. כל אחד מן המבצעים יתבצע בשלושה ערוצים מקבילים: מבצע ארצי לאיסוף תיעוד ועדויות מתקופת השואה; יצירת מאגר לאומי דיגיטלי של תיעוד ועדויות מתקופת השואה; והנגשת התיעוד והעדויות לציבור הרחב. יעדי המיזם הינם להאיץ את האיסוף של התיעוד בישראל ולפעול להעברת תיעוד רב ככל הניתן על תקופת השואה ליד ושם למשמרת לדורות; להרחיב ככל הניתן את גביית עדויות הוידאו מניצולי השואה שחיים בישראל ועדיין לא מסרו עדות; לבצע פעולות לשימור פיזי של התיעוד והעדויות; לסדר, לסרוק, לקטלג ולהנגיש לציבור הרחב בעזרת האינטרנט את התיעוד והעדויות; ליצור מאגר גיבוי דיגיטלי לאומי מרכזי של כל התיעוד והעדויות מן השואה, שנמצאים ברחבי הארץ: ביד ושם, בארגונים ובמוסדות שונים, ובידי אנשים פרטיים. עלות המיזם הינה כ-10 מלש"ח, מהם סכום של כ- 1.5 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועבר במקביל למימון ממקורות אחרים של כ- 8.5 מלש"ח.

הארכיון המנדטורי של רשות העתיקות – מוזיאון רוקפלר, ירושלים: רשות העתיקות קיבלה לידיה עם הקמתה את ארכיון המנדט הבריטי, ארכיון המתייחס לשנים 1920-1948 (עם עדכונים עד 1967 באתרים שהיו תחת שלטון ירדני). הארכיון המנדטורי מכיל מידע רב המתייחס לתולדות עם ישראל בארצו בימי הבית הראשון, הבית השני, תקופת המשנה והתלמוד ותקופות נוספות. בנוסף לכך, הוא מכיל גם מידע רב על תולדות מוסדות המחקר הארכיאולוגי של היישוב מראשית הציונות. **מיזם תוכנית מורשת יבצע דיגיטציה של הארכיון והנגשתו לציבור הרחב באמצעות אתר אינטרנט יעודי לתצוגת**

הארכיון המנדטורי. עלות המיזם הינה 1.5 מלש"ח, מהם סכום של כ- 0.75 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועבר במקביל למימון ממקורות אחרים של כ- 0.75 מלש"ח.

ארכיון רשות השידור – רוממה, ירושלים: בארכיוני הרדיו והטלוויזיה של רשות השידור אצורים חומרי מורשת של מדינת ישראל והעם היהודי. הצלת החומרים, המרתם לקבצים דיגיטאליים והנגשתם לציבור הינה ערך לאומי. לאור העובדה שהליך הדיגיטציה צפוי להיות ממומן בעיקרו על-ידי גורמים חיצוניים, תוכנית מורשת מעוניינת לבצע פיילוט עם רשות השידור, בו תממן את התשתית הנדרשת לשם ביצוע הדיגיטציה, האחסון, הקטלוג וההנגשה לציבור של החומרים העוברים דיגיטציה על-ידי רשות השידור. התקציב הינו תקציב ראשוני והכוונה הינה כי יהיה שותף מימוני נוסף להליך הדיגיטציה. התחייבות רשות השידור היא ש-80% מהחומרים יונגשו לציבור הרחב, לשימושים שאינם מסחריים, וכפוף לזכויות יוצרים ומבצעים. בפיילוט ייבדק בין היתר שיתוף הפעולה של רשות השידור, בעיקר בהיבט המימוני, בעקבותיו יוחלט אם להמשיך במיזם. העלות הכוללת של ביצוע דיגיטציה לארכיון רשות השידור הינה כ-40 מלש"ח. מיזם תוכנית מורשת יקצה 3 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית.

נכסים ומיזמים נוספים:

יודפת: יודפת נמנית ברשימת הערים שעל פי המשנה היו מוקפות חומה מימות יהושע בן נון. השרידים העתיקים ביותר שנמצאו במקום הם מן התקופה ההלניסטית המוקדמת, מן המאות ה-4 וה-3 לפנה"ס. בעת המרד הגדול, בשנת 67 לספירה, עמדה העיר במצור בן ארבעים ושבעה יום כנגד כוחות הרומאים בראשות אספסיאנוס. מטרת המיזם היא יצירת אתר מסודר של רשות הטבע והגנים - שימור, שיחזור, שילוט, הכוונה, המחשה ושיפור דרכים במתחם הקיים. במקביל תערך חפירה ארכיאולוגית נקודתית, ושימור שיחזור באזורי מפתח: אזור הכפר המאוחר בין יודפת המודרנית לעתיקה (סיכוי רב למציאת שרידי בית הכנסת); החומה המייצגת את המלחמה; מכלול הבתים הפרטיים המתארים את החיי היום יום היהודיים בתקופת בית שני לפני שהוחרבו על ידי הרומאים. עלות המיזם הינה 5 מלש"ח, מהם סכום של כ- 2.5 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועבר במקביל למימון ממקורות אחרים של כ- 2.5 מלש"ח.

מודיעין עילית – אתר מורשת לציבור החרדי: שרידיו של יישוב חקלאי יהודי שהתקיים מהמאה ה-3 לפני ספירה וברציפות לכל אורך התקופה הרומית הקדומה ועד למרד בר כוכבא במחצית הראשונה של המאה השנייה לספירה. המבנה הבולט והחשוב מכולם הוא בית כנסת, שבדדים כמותו מאותה התקופה נחשפו עד כה באתרים ארכיאולוגיים בארץ (גמלא, יריחו, מצדה, הרודיון). האתר הארכיאולוגי המרשים נמצא בלב שכונה במודיעין עילית. מיזם תוכנית מורשת ישמר, ישחזר ויפתח את האתר – בראש ובראשונה את בית הכנסת - תוך הכשרת האתר לביקורי קהל. פיתוח האתר יעשה בשילוב הקהילה, תוך התאמת ההדרכה בו לציבור החרדי, בדגש על "מצוות שתלויות בארץ", המאפיינות את היישוב החקלאי. היעד הינו חיבור האוכלוסייה החרדית למורשת הארץ. עלות המיזם

הינה 4 מלש"ח, מהם סכום של כ- 3 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועבר במקביל למימון ממקורות אחרים של כ- 1 מלש"ח.

תכנית אב למקוה ישראל: למתחם מקוה ישראל פוטנציאל משמעותי בתחום מורשת היישוב בארץ ישראל ומדינת ישראל. הוא ממוקם במרכז הארץ, ובשטחו אתרים היסטוריים ששומרו, וכאלה שדורשים שימור. מטרת המיזם, בשלב זה, הינה הכנת תוכנית אב לשיקום, החייאה ושימור מקוה ישראל, כאשר תוכנית מורשת מממנת את חלק התוכנית המתייחס לשיקום ושימור המתחם ההיסטורי של מקוה ישראל. עלות הכנת תוכנית האב הינה 1.8 מלש"ח, מהם סכום של כ- 0.85 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועבר במקביל למימון ממקורות אחרים של כ- 0.95 מלש"ח.

תיעוד דור המייסדים: צילום, קטלוג וחשיפה של ראיונות עם דור המייסדים בתש"ח, בסכום של כ- 2 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית. ישנה חשיבות היסטורית במועד זה לתיעוד וראיונות עם אנשים שחיו עובר להקמת המדינה בתקופה מכוננת, וזאת בטרם ייבצר מאיתנו לתעד תקופה זו ממקורות ראשוניים.

ניטור ושימור המגוון הביולוגי: התוכנית הלאומית לניטור המגוון הביולוגי בשטחים פתוחים מגדירה את מצבו של הטבע במערכות האקולוגיות השונות בארץ ואת האיומים עליו. מתוך תכנית הניטור ייגזר דו"ח מצב הטבע בישראל, שיוגש אחת לשנתיים לציבור הרחב ולמקבלי ההחלטות בישראל. את התוכנית מוביל המארג - התאגדות הגופים המנהלים שטחים פתוחים בישראל (רשות הטבע והגנים, קק"ל והמשרד להגנת הסביבה) יחד עם מדענים מובילים ממוסדות מחקר שונים בארץ, והוא פועל תחת חסות האקדמיה הלאומית למדעים. מיזם תוכנית מורשת ישתתף במימון תוכנית הניטור הלאומית, הכוללת ניטור פגיעה והשתקמות בכרמל בעקבות השריפה, ובהקמת אתר אינטרנט מתקדם להצגת תכני תוכנית הניטור ושיתוף הציבור. עלות המיזם הינה 5 מלש"ח, מהם סכום של כ- 1.5 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועבר במקביל למימון ממקורות אחרים של כ- 3.5 מלש"ח.

אישור לביצוע מיזמים בהיקף תקציבי מצומצם: מאז השקתה של תוכנית מורשת התקבלו מאות פניות לעזרה נקודתית באתרי מורשת, במגוון מיזמים בעלות תקציבית נמוכה. עוד במועד השקתה של תוכנית מורשת דובר כי התוכנית תטפל מחד בנכסי מורשת הדורשים השקעה משמעותית, אשר בשל היקף ההשקעה שנדרש בהם לא נערכה בהם השקעה ייחודית, לצד השקעה רחבה באתרים קטנים, שצריכים שדרוג בהיקפים קטנים ודחיפה למאה ה-21. המיזם מיועד להקצאת תקציב של 5 מיליון ₪, שיתחלק בין לפחות 100 מיזמים שונים, בהשקעה של עד 50,000 ₪ במיזם. ההחלטה על המיזמים שיכללו בתקציב תתקבל לאחר ביצוע כל ההליכים המתחייבים על פי דין, ותבוא לאישור יו"ר ועדת ההיגוי וועדת העבודה של ועדת ההיגוי (נציגי משרדי ראש הממשלה, תרבות וספורט, תיירות ואוצר). עלות המיזם הינה 5 מלש"ח.

מערכות שימור אקלים וכיבוי אש בארכיונים: הסכנות המרכזיות לאובדן החומר השמור בארכיונים הינם אקלום שאינו עומד בסטנדרטים המחמירים הנדרשים לשם שמירת החומרים בארכיון וסכנה של פריצת שריפה שתכלה את הארכיון ואת החומרים השמורים בו. למרבה הצער, ארכיונים רבים בישראל

אינם עומדים בדרישות מערכות האקלום וכיבוי האש הנדרשות. הארכיונים שיוטפלו במסגרת רשת ארכיוני ישראל יותנו בטיפול גם במערכות אלה. דא עקא, שארכיונים שלא יזכו לטיפול במסגרת רשת ארכיוני ישראל עומדים בפני סכנה משמעותית. **מיזם תוכנית מורשת יתקין מערכות שימור אקלים וכיבוי אש ב-10 ארכיונים, בסכום כולל של 2.5 מיליון ש"ח.**

הקמת מערך מתנדבים למורשת הלאומית: הקמת מערך מתנדבים ארצי באתרי מורשת, במטרה לחזק את כח האדם האיכותי באתרי המורשת ולחבר בין הקהילה לבין אתרי המורשת בתחומה. המתנדבים יפעלו בתחומי ההדרכה, הארכיון והמלאכות השונות באתר. המיזם יהיה בשילוב כלל הגופים מנהלי האתרים מחד והגופים העוסקים בהתנדבות מאידך. **מיזם תוכנית מורשת יבצע פיילוט לשילוב מתנדבים תוך בחינת תחומי ההתנדבות המועדפים לפי פילוח האוכלוסיות המועמדות להתנדבות.** עלות המיזם הינה 1 מלש"ח, מהם סכום של כ- 0.75 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועבר במקביל למימון ממקורות אחרים של כ- 0.25 מלש"ח.

נתונים תומכי החלטה ומידע מחקרי

אין.

השפעות אפשריות להחלטה (כלכלה, חברה, סביבה וממשל)

התקציב הינו תקציב התוכנית להעצמת תשתיות המורשת הלאומית במשרד ראש הממשלה. בחלק מן המיזמים יהיה, כאמור, מימון מקביל, בחלקו גם ממקורות ממשלתיים אחרים, אולם זה איננו מובא לאישור במסגרת הצעת ההחלטה הנוכחית, וניתן על ידי המשרדים הנוגעים בדבר במסגרת סמכותם ואחריותם.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

אין.

חלופות להצעת ההחלטה

אין.

הזיקה שבין ההצעה לבין יעדי הממשלה

בקווי היסוד של הממשלה נכתב, כי "הממשלה תשמור על צביונה היהודי של המדינה ומורשת ישראל, וכן תכבד את הדתות והמסורות של בני הדתות במדינה בהתאם לערכי מגילת העצמאות". ההחלטה תואמת ומחזקת את קווי היסוד של הממשלה שכן עניינה בשימור פיזי של אתרים בעלי משמעות היסטורית המנציחים את תולדותיה של ארץ ישראל ומדינת ישראל.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 1412 מיום 21.2.2010;

החלטת ממשלה מס' 1655 מיום 09.05.2010;

החלטת ממשלה מספר 2321 מיום 17.10.2010;

החלטת ממשלה מספר 2954 (תמר/1) מיום 9.3.2011.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב חוות דעתה של היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה.

מוגש על ידי ראש הממשלה

כא' אייר תשע"א
25 במאי 2011

היועצת המשפטית

ירושלים, כ"א אייר תשע"א
25 מאי 2011
תיק: 07 - החלטות ממשלה כללי
מזהה מלי: 304599D

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

שיקום והעצמת תשתיות מורשת – תוכנית העבודה הראשונה לשנת 2011.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. ביום 21.2.10 התקבלה החלטת ממשלה מס' 1412, במסגרתה הוחלט על תוכנית לשיקום והעצמת תשתיות מורשת לאומית (להלן: "תוכנית מורשת" או "התוכנית"), אשר מטרתה, כאמור בסעיף 1 להחלטת הממשלה הנ"ל "לשקם ולהעצים תשתיות מורשת לאומית, באמצעות השקעה ממשלתית בשיקום ושימור נכסים מוחשיים ובלתי מוחשיים, המביאים לידי ביטוי את המורשת הלאומית של עם ישראל בארצו".
2. בהתאם להחלטה מס' 1412 הנ"ל הוקמה ועדת היגוי בינמשרדית, בה חברים נציגי כל משרדי הממשלה השותפים למימון תוכנית מורשת (להלן: "וועדת היגוי"). על ועדת ההיגוי הוטל לקדם את התוכנית ולעקוב אחר ביצועה, לבחון ולאשר את תוכנית העבודה השנתית והתקציב השנתי שיוכנו על ידי מנהל תוכנית מורשת, וכן לגבש תבחינים להכללת נכסי מורשת בתוכנית, בשים לב ל"מתווה הפעולה לשיקום והעצמת המורשת הלאומית" (להלן – "המתווה"), שהוצג לממשלה בעת אישור החלטת הממשלה מס' 1412. בסעיף 7(ד) להחלטת הממשלה הנ"ל הובהר כי המתווה אינו מהווה תוכנית מחייבת וכי ועדת ההיגוי רשאית בכל עת להוסיף או לגרוע מן האמור במתווה. בישיבתה הראשונה, ביום 15.8.2010, החליטה ועדת ההיגוי כי נכסים ומיזמים שאינם כלולים במתווה יובאו לאישור בוועדת השרים שהוקמה בהחלטת ממשלה מס' 1412 או בממשלה.
3. ועדת ההיגוי, בישיבתה מיום 17.5.2011, אישרה את הכללת הנכסים והמיזמים המנויים בהצעת ההחלטה בתוכנית העבודה הראשונה לשנת 2011, זאת לאחר שנבדקו על-פי התבחינים שנקבעו על ידי ועדת ההיגוי כנדרש בהחלטת הממשלה. מעבר לבדיקה על פי התבחינים, וכאמור בדברי ההסבר להצעת ההחלטה, מנהל תוכנית מורשת נערך בימים אלו לגיבוש תוכנית אסטרטגית רב שנתית לתחום הנכסים המוחשיים שייכללו בתוכנית מורשת, ובהתאם לכך הנכסים והמיזמים בתחום המוחשי המאושרים לביצוע בשלב זה הם, ככלל, כאלה שזמינים לביצוע מידי, ואשר מעבר לכך קיימת דחיפות לביצוע העבודות בהם, בשל סכנת כליה ואובדן נכס, או שהם נכסים נדירים וייחודיים, אשר לאור מאפייניהם סביר שיהיו חלק מכל תוכנית אסטרטגית עתידית.

4. מוצע כי הממשלה תאמץ את החלטת ועדת ההיגוי מיום 17.5.2011. יצוין כי כאמור בדברי ההסבר להצעת ההחלטה, חלק מן הנכסים המנויים בהצעת ההחלטה לא נכללו במתווה, וכאמור לעיל, על פי החלטתה של ועדת ההיגוי, הכללתם בתוכנית העבודה מותנית בהבאתם לאישור ועדת השרים או הממשלה, כפי שנעשה כעת.
5. הוצאת המיזמים אל הפועל מותנית בביצוע כל התהליכים ובקבלת כל האישורים הנדרשים על-פי דין, ובכלל זה, במקרים הרלוונטיים ולאחר בחינה פרטנית של דרך הביצוע הנוגעת לעניין - האישורים הנדרשים על פי חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 והתקנות מכוחו, או ההליכים הרלוונטיים לפי סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.
- בנוסף, ביצוע המיזמים מותנה בעמידתם בכל הדרישות שייקבעו על ידי מנהל התוכנית וכל הגורמים הרלוונטיים במשרד ראש הממשלה. מובהר כי אין בהצעת ההחלטה ליצור התקשרות מחייבת עם צד שלישי כלשהו, ומיזם אשר לא יעמוד בתנאים האמורים בסעיף זה לא יוכל לצאת אל הפועל.
6. הסכומים הנקובים בהצעת ההחלטה הם משוערים, ומוצע להסמיך את ועדת ההיגוי לאשר התאמות תקציביות של סכומים אלו, ככל שהדבר יידרש.
- כפי שהובהר בדברי ההסבר להצעת ההחלטה בחלק מן המיזמים צפוי להיות מימון מקביל, בחלקו גם ממקורות ממשלתיים אחרים, אולם זה איננו מובא לאישור במסגרת הצעת ההחלטה הנוכחית, ויינתן על ידי המשרדים הנוגעים בדבר במסגרת סמכותם ואחריותם.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בשים לב לאמור בסעיף 5 לעיל, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההחלטה:

אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה בכפוף לאמור לעיל.

בב"כ כה,
יעצ כהן, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 1412 של הממשלה מיום 21.02.2010.

"1412.

העצמת תשתיות מורשת לאומית - "תכנית מורשת"

מ ח ל י ט י ם:

1. לשקם ולהעצים תשתיות מורשת לאומית, באמצעות השקעה ממשלתית בשיקום ושימור נכסים מוחשיים ובלתי מוחשיים, המביאים לידי ביטוי את המורשת הלאומית של עם ישראל בארצו.
2. לבצע, במסגרת תוכנית רב שנתית, בת שש שנים, פעולות לשיקום והעצמת תשתיות מורשת לאומית (להלן - תכנית "מורשת").
3. התכנית תפעל לחשיפה, לשימור, לשחזור, לחידוש ולפיתוח נכסי מורשת לאומית מוחשיים ובלתי מוחשיים; לאצירת תכנים בעלי חשיבות היסטורית לאומית והנגשתם לציבור, לרבות באמצעות המרתם לפורמט דיגיטלי; לשמירת המגוון הביולוגי, החי והצומח של ארץ ישראל, לעידוד מעורבות גופים ורשויות העוסקים בנכסי מורשת; להכשרת אנשי מקצוע בתחומי העצמת מורשת; להטמעת תכני מורשת לאומית במערכת החינוך וההשכלה הגבוהה וכן בקרב חיילי ומפקדי צבא ההגנה לישראל; וכן פעולות נוספות הנדרשות להעצמת תכני המורשת הלאומית בשיח הציבורי במדינת ישראל.
4. עלות ביצוע התכנית (בהבשלה מלאה) למשך שש שנים, ממקורות תקציב המדינה, תעמוד על 399 מיליון ש"ח.
5. המקורות למימון התוכנית:
 - א. משרד האוצר יתקצב בתקציב משרד ראש הממשלה את הסכומים המפורטים בטבלה שלהלן בהיקף כולל של 168 מיליון ש"ח. ככל שמשרד האוצר יעמיד מקורות אחרים שאינן תרומות, בהסכמת משרד ראש הממשלה - יוכלו אלו להחליף מקורותיו.

מזכירות הממשלה

ב. משרדי הממשלה המפורטים להלן ישתתפו במימון התכנית כמפורט בטבלה שלהלן: משרד התיירות, משרד הביטחון, משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (מתקציב הפיתוח של המשרד), משרד החינוך, משרד התרבות והספורט, המשרד להגנת הסביבה, המשרד לפיתוח הנגב והגליל, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, משרד הפנים, המשרד לקליטת העלייה, משרד ההסברה והתפוצות, המשרד לשירותי דת, המשרד לענייני גמלאים ומשרד המדע והטכנולוגיה.

ג. לשם ביצוע התכנית באמצעים נוספים יתקיימו שיתופי פעולה עם רשויות סטטוטוריות, רשויות מקומיות, חברות ממשלתיות וגופים חוץ ממשלתיים הנוגעים לדבר.

ד. עודפים מחוייבים יועברו לשנה עוקבת.

6. להקים ועדת שרים שהחברים בה יהיו השרים במשרדים השותפים למימון התכנית. להלן הרכב ועדת השרים:

ראש הממשלה - יו"ר
שרת התרבות והספורט - ממלאת מקום יושב ראש הוועדה
שר האוצר
שר הביטחון
שר להגנת הסביבה
שר ההסברה והתפוצות
שר החינוך
שר החקלאות ופיתוח הכפר
שר המדע והטכנולוגיה
שר לפיתוח הנגב והגליל
שר הפנים
השר לקליטת העלייה
השר לשירותי דת
שר התחבורה והבטיחות בדרכים
שר התיירות
שר התעשייה, המסחר והתעסוקה

מוזמנת קבועה

סגנית השר במשרד לענייני גמלאים

סמכויות הוועדה

הוועדה תפעל לתיאום מאמץ לאומי כולל לשיקום והעצמת תשתיות מורשת לאומית של מדינת ישראל.

מזכירות הממשלה

7. ועדת היגוי בין-משרדית לתכנית

א. למנות ועדת היגוי לתכנון התכנית, לקידומה ולמעקב אחר ביצועה. בראש הוועדה יעמוד נציג ראש הממשלה ויהיו חברים בה נציגי המשרדים הממשלתיים השותפים למימון התכנית, וכן ראש מטה ההסברה הלאומי במשרד ראש הממשלה או נציגו. הוועדה תזמין לדיוניה נציגי גופים הנוגעים בדבר ככל שיידרש, ויכול שתפעל באמצעות ועדות משנה מטעמה.

ב. ועדת ההיגוי תמסור לוועדת השרים להעצמת המורשת הלאומית דיווח חצי שנתי בדבר התקדמות ביצוע התכנית.

ג. ועדת ההיגוי תבחן ותאשר את תכנית העבודה השנתית ואת התקציב השנתי שיוגשו על ידי מנהל התוכנית.

ד. ועדת ההיגוי תגבש קריטריונים להכללת נכסי מורשת בתכנית, וזאת בשים לב ל"מתווה הפעולה לשיקום והעצמת המורשת הלאומית", אשר הוכן לבקשת משרד ראש הממשלה על ידי צוות מומחים. למען הסר ספק, אין במפורט במתווה לפעולה כאמור משום תכנית מחייבת, וועדת ההיגוי רשאית בכל עת להוסיף או לגרוע מן האמור במתווה.

8. ניהול התכנית

א. מנהל התכנית יפעל בהתאם להנחיות ועדת השרים ולהנחיות ועדת ההיגוי.

ב. המנהל יגיש לאישור ועדת ההיגוי, בכל שנה, תכנית עבודה ותקציב מפורטים לביצוע התכנית.

ג. משרד האוצר יקצה למשרד ראש הממשלה תקן בכיר לאיוש תפקיד מנהל התכנית. התקן יאויש בתיאום עם נציבות שירות המדינה. עם סיום התכנית יבוטל התקן כאמור.

ד. ליישום התכנית, יקיים המנהל מגעים וייצור שיתופי פעולה עם משרדי הממשלה ועם גופי שימור ושיקום אתרי ונכסי מורשת מוחשית ובלתי מוחשית, עם רשויות מקומיות, חברות ממשלתיות, רשויות סטטוטוריות וארגונים חוץ ממשלתיים.

ה. ועדת ההיגוי תבחן את נושאי התחזוקה וההפעלה של התכנית.

מזכירות הממשלה

9. הסברה, שיווק, מיתוג ושיתוף כלל הציבור בתכנית

א. המנהל יפעל יחד עם משרד ההסברה והתפוצות, ובתיאום עם מטה ההסברה הלאומי במשרד ראש הממשלה ועם משרד התיירות להסברה, לשיווק ולמיתוג התכנית, בין היתר, בקרב גופים העוסקים בתשתיות ואתרי מורשת ולקהל הרחב בארץ ובעולם. לשם כך יעשה שימוש נרחב במגוון כלי פרסום, שיווק והסברה.

ב. תקציב ייעודי מתוך תקציבה הכולל של התכנית יוקצה למטרה זו ויאושר על-ידי ועדת ההיגוי.

ג. במסגרת התכנית יינקטו פעולות להקמת מאגר ארצי שיכלול תכנים בעלי ערך היסטורי לאומי והנגשתם לציבור באמצעות מרשתת (רשת האינטרנט).

(חוברת "מתווה פעולה לשיקום והעצמת תשתיות המורשת הלאומית" נמצאת במזכירות הממשלה).

להלן הטבלה:

פירוט התקצוב הממשלתי לתכנית תמ"ר על-פי שנים (במיליוני שקלים):

שנה תקציב משרד משרד משרד משרד משרד משרד
כולל האוצר התיירות הביטחון התמ"ת התחבורה החינוך
שנתי והבטיחות בדרכים

1.4	3.4	3.4	3.4	3.4	10.8	37 2010
2	4.9	4.9	4.9	4.9	28.8	67 2011
2	4.9	4.9	4.9	4.9	28.8	67 2012
2.2	5.6	5.6	5.6	5.6	33.2	76 2013
2.2	5.6	5.6	5.6	5.6	33.2	76 2014
2.2	5.6	5.6	5.6	5.6	33.2	76 2015

מזכירות הממשלה

12 30 30 30 30 168 399 סה"כ

שנה	תקציב כולל שנתי	משרד התרבות	המשרד להגנת הסביבה	המשרד לפיתוח הנגב והגליל	משרד התקלאות ופיתוח הכפר	משרד הפנים
2010	37	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4
2011	67	2	2	2	2	2
2012	67	2	2	2	2	2
2013	76	2.2	2.2	2.2	2.2	2.2
2014	76	2.2	2.2	2.2	2.2	2.2
2015	76	2.2	2.2	2.2	2.2	2.2
סה"כ	399	12	12	12	12	12

שנה	תקציב כולל שנתי	משרד לקליטת העליה	משרד ההסברה והתפוצות	משרד לשירותי גמלאים	משרד לענייני המדע והטכנולוגיה
2010	37	1.4	1.4	0.7	0
2011	67	2	2	1	0.6
2012	67	2	2	1	0.6
2013	76	2.2	2.2	1.1	0.6
2014	76	2.2	2.2	1.1	0.6
2015	76	2.2	2.2	1.1	0.6
סה"כ	399	12	12	6	3

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 1655 של הממשלה מיום 09.05.2010.

1655". שימור ושיחזור משכן נשיאי ישראל ההיסטורי בבית הספר המרכזי ללימודי ירושלים ("יד יצחק בן צבי")

מ ח ל י ט י ם:

א. בהמשך להחלטת הממשלה מס. 1662 מיום 13.5.2007 שעניינה הקמת בית ספר ללימודי ירושלים ב"יד יצחק בן צבי", ולהחלטת הממשלה מס. 1412 מיום 21.2.2010 שעניינה העצמת תשתיות מורשת לאומית "תכנית מורשת"-

1. לסייע לשימור ולשחזור צריפי העץ ההיסטוריים, ששימשו כמשכן נשיאי ישראל בשנותיה הראשונות של המדינה, הנמצאים בבית הספר ללימודי ירושלים ב"יד יצחק בן צבי", ולייעדם כאתר ביקורים מוזיאלי וחינוכי.

2. משרד ראש הממשלה יקצה תקציב עד של שני מיליון ש"ח לטובת הפרויקט.

3. מנגנון העברת התקציב ותכנית העבודה יסוכמו בין משרד ראש הממשלה ומשרד התרבות והספורט.

4. להקצות תקציב של 5 מיליון שקלים מתקציב המיועד לשנת 2010 לתכנית מורשת וכן עודפים ככל שיהיו מפרויקט שימור ושחזור משכן נשיאי ישראל, לפרויקטים נוספים בירושלים. הפרויקטים יבוצעו על ידי הרשות לפיתוח ירושלים, בהתאם לסדרי עדיפויות כפי שייקבעו על ידי משרד ראש הממשלה."

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 2321 של הממשלה מיום 17.10.2010.

שיקום והעצמת תשתיות מורשת לאומית לציון 100 שנה
להתיישבות הקיבוצית

"2321.

מ ח ל י ט י ס:

בהמשך להחלטת הממשלה מס' 1412 מיום 21.2.2010 שעניינה התוכנית להעצמת תשתיות מורשת לאומית ("החלטת הממשלה" ו"התוכנית", בהתאמה), ומתוך הכרה והוקרה להתיישבות הקיבוצית בארץ ישראל במלאות לה 100 שנים, לאמץ את החלטת ועדת ההיגוי של התכנית לכלול בתוכנית עבודתה לשנת 2010 את הנכסים והמיזמים הבאים:

1. שחזור אתר הקרב בקיבוץ יד מרדכי, בסכום של כ-3.5 מלש"ח מתוך תקציב התכנית, שיועבר במקביל למימון ממקורות אחרים של כ-1.5 מלש"ח;
2. הצלה, הנגשה ודיגיטציה של חומרי ארכיון יד טבנקין, המשמש כארכיון הראשי של התנועה הקיבוצית, בסכום של כ-2.5 מלש"ח מתוך תקציב התכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים בסכום של כ-1.5 מלש"ח;
3. חידוש ושדרוג מרכז המבקרים בקיבוץ כפר עציון, בסכום של כ-2.5 מלש"ח מתוך תקציב התכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ-2.5 מלש"ח;
4. חידוש ושדרוג מוזיאון בית א"ד גורדון בדגניה, בסכום של כ-2.3 מלש"ח מתוך תקציב התכנית;
5. הסדרת בית הקברות כנרת, בסכום של כ-1.7 מלש"ח מתוך תקציב התכנית;
6. חידוש ושדרוג מוזיאון הצנחנים (בית חנה סנש) בקיבוץ שדות ים בסכום של כ-1.5 מלש"ח מתוך תקציב התכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים בסכום של כ-2.75 מלש"ח;
7. הפיכת אוסף "מורשת צאן ברזל" למוזיאון "צאן ברזל" בקיבוץ צאלים, בסכום של כ-1.2 מלש"ח מתוך תקציב התכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ-0.515 מלש"ח;
8. תכנון מחדש של המוזיאון לראשית ההתיישבות בקיבוץ יפעת, בסכום של כ-0.2 מלש"ח (סכום ראשוני לתכנון בלבד).

מזכירות הממשלה

הוצאת תכנית העבודה לפועל מותנית בקבלת כל האישורים הנדרשים על-פי דין וכפופה לעמידת המיזמים בכל הדרישות שייקבעו על ידי מנהל התכנית ויתר הגורמים המוסמכים במשרד ראש הממשלה. ככל שיידרשו התאמות תקציביות של הסכומים המשוערים הנקובים לעיל, הן תאושרנה על-ידי ועדת ההיגוי של התכנית."

מזכירות הממשלה

החלטה מס. תמר/1 של ועדת השרים לענייני העצמת תשתיות מורשת לאומית -
"תכנית מורשת" מיום 21.12.2010 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה
וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 09.03.2011 ומספרה הוא 2954(תמר/1).

2954(תמר/1). שיקום והעצמת תשתיות מורשת לאומית - המשך תכניות
עבודה לשנת 2010

מ ח ל י ט י ס (פה אחד):

לאמץ את החלטת ועדת ההיגוי של התכנית להעצמת תשתיות
מורשת לאומית, לכלול בתכנית עבודתה לשנת 2010 את
הנכסים והמיזמים הבאים:

1. תל לכיש: הקמת מרכז מבקרים, שימור, המחשה
ושחזור, בסכום של כ-9.5 מלש"ח מתוך תקציב
התוכנית, שיועבר במקביל למימון ממקורות אחרים של
כ-7 מלש"ח;
2. הרודיון: שימור ושחזור קבר הורדוס, שימור מתחם
הקבר, מערות החשמונאים, טיפול באמצעי ההמחשה
באתר ומתחם הכניסה, בסכום של כ-9 מלש"ח מתוך
תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות
אחרים בסכום של כ-7 מלש"ח;
3. קשתות רחבעם (אום אל קנטיר): שיקום, שחזור,
הסדרת כביש גישה ופיתוח סביבתי, בסכום של כ-7.1
מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל
למימון ממקורות אחרים של כ-7.1 מלש"ח;
4. בית העצמאות: הקמת מרכז מבקרים, שיקום ושימור
בית העצמאות בתל אביב, בסכום של כ-5 מלש"ח מתוך
תקציב התוכנית לשנת 2010;
5. גמלא: שיקום כביש הגישה, בסכום של כ-2.5 מלש"ח
מתוך תקציב התוכנית (תקציב השתתפות של משרד
התחבורה והבטיחות בדרכים);
6. מצודת כ"ח: פיתוח מוזיאון ואתר ההנצחה, בסכום של
כ-2 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל
למימון ממקורות אחרים של כ-4 מלש"ח;
7. מוזיאון לוחמי הגטאות: שדרוג מיצג תא הזכוכית של
אייכמן ושדרוג ארכיון בית לוחמי הגטאות בסכום של
כ-2 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל
למימון ממקורות אחרים בסכום של כ-2 מלש"ח;
8. בית כנסת עדס בירושלים: שיקום ושחזור ציורי
הקיר, בסכום של כ-0.8 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית,
שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ-0.3
מלש"ח;

מזכירות הממשלה

9. תל ערד: הצלת המקדש הישראלי, בסכום של כ-0.7 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ-0.3 מלש"ח;
10. בית כנסת וחצר הסניור בטבריה: שיקום ראשוני והסרת סכנה במבנה, בסכום של כ-0.7 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ-0.6 מלש"ח;
11. תחנת הרכבת צמח: שימור מבני תחנת הרכבת, בסכום של כ-0.5 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ-4.5 מלש"ח;
12. חצר כנרת: שימור מבנה והקמת מבואת כניסה, בסכום של כ-0.5 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ-0.5 מלש"ח;
13. הקמת פורטל מורשת לאומי לארכיוני ישראל: מיזם ליצירת תשתית לאומית להנגשת חומר ארכיוני, בסכום של כ-4 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית בשנת 2010. המיזם כולו מתוקצב בסכום של כ-10.5 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ-4.5 מלש"ח;
14. ארכיון מורשת המוסיקה הישראלית: איסוף, תיעוד ויצירת ארכיון מורשת המוסיקה הישראלית, בסכום של כ-2.5 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ-2.5 מלש"ח;
15. צפרות: הקמת מערך ניטור והנגשתו לאינטרנט ופיתוח אתר הצפרות באזור מעגן מיכאל, בסכום של כ-1.5 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ-4.5 מלש"ח;
16. העיר הנגלית אל העין: הקמת מערכת מרכזית למיזם וקידומו בארבע רשויות מקומיות שייבחרו בפריסה ארצית, בסכום של כ-1.3 מלש"ח מתוך תקציב התוכנית, שיועברו במקביל למימון ממקורות אחרים של כ-0.7 מלש"ח.
- הוצאת תכנית העבודה לפועל מותנית בקבלת כל האישורים הנדרשים על-פי דין וכפופה לעמידת המיזמים בכל הדרישות שייקבעו על ידי מנהל התכנית ויתר הגורמים המוסמכים במשרד ראש הממשלה. ככל שיידרשו התאמות תקציביות של הסכומים המשווערים הנקובים לעיל, הן תאושרנה על-ידי ועדת ההיגוי של התכנית."